

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Celovcu, 30. novembra 1907.

Štev. 50.

 Današnja številka obsega 6 strani.

„Prepir.“

V Celovcu se je oglasilo časnikarsko dete. Na Koroškem smo že precej vajeni otrok, ki se jih oče sramuje in jih pred svetom zatajuje, zato nas tudi ta novorojenček ni iznenadil. Krščeno to dete še ni bilo, sešli pa so se razni botri in so novemu bitju dali ime „Korošec“. Ker je vsak Celovčan Korošec, bi tega ne bilo treba posebej v imenu lista poudarjati; toda ker so tega fantka prinesli čez mejo iz Kranjskega semkaj in se bo alimentacija zanj plačevala bržkone tudi izven Koroške, zato bi bil lahko kdo sumil, da on ni domačin, ampak privandran tujec, in zato se je moralo že v imenu poudarjati, da je vendarle „Korošec“, četudi kranjskega pokolenja in na Kranjskem rojen.

Vsaka stvar na svetu ima svoj namen. Kadar se rodi otrok, nam ni treba vprašati: „Kaj pa je tebe treba bilo?“ Našel bo svoje delo, svoj kruh, svojo čast, ali svojo kazen. Pri novem slovenskem listu bi sicer tudi ne povpraševali: Zakaj je tebe treba bilo? Našel bi tak list svoje delo in — plačilo. Zato bi o listu najrajše molčali. Ali mladi junak si je zavihal že svoje rokave in stopil v bojno pozituro — proti „Miru“! In zato mu mora vsaj sedanje „Mirovo“ uredništvo nekoliko odgovoriti. Novi list naznanja svetu svetovno važno novico:

„Mir“ je premalo odločno naroden, premalo gospodarsk, preveč oseben, pač pa v polni meri vnet za vero... „Mir“ je zaostal... je „visoko pisan list visokih gospodov“... zato „je potreba po dobrem listu tem najnujnejša“... „tak list bo „Korošec““.

Do zdaj so naši rodoljubje bili mnenja, da se je z vso silo boriti zoper vsenemško stranko in njene časnike: „Bauern-Zeitung“, „Štajerc“, „Fr. Stimmen“ in dr. Mladi celovski junak vidi nevarnost drugod! Le „Mir“ je nevaren, ker je „premaloo naroden, premalo gospodarsk — pač pa v polni meri vnet za vero“. Zdaj ubogi grešnik „Mir“ ne ve prav, kaj je večji greh v

očeh mladega „Korošca“, ali prvo ali drugo, skoraj bi rekli drugo, kajti liberalna misel bila je že spočeta, ko je „Mir“ še uredoval g. Ekar, ki je bil narodno gotovo do skrajne mere odločen!

Novi list se huduje nad „Mirom“, ker mu je ta baje premalo naroden, sam pa se že naprej prikupuje Nemcem in se jim laska, ko piše: „Spoštujmo tudi svojega nasprotnika, če je tudi Nemec, ako se nam le približa s poštenim orožjem in ne zavratno.“ Mladi „Korošec“ bi bil rad diplomat, zato je naredil ta velik kompliment proti Nemcem, misleč, da mu bodo zaploskali in glasno hvalili njegovo modrost. Toda „Freie Stimmen“ so mu vkljub temu dale svojo breco. Prav tako! Kdor se za Nemci slini, drugega ne zasluži.

Še eno očitjanje ima novi list proti „Miru“. Pravi, da je „Mir“ visoko pisan list visokih gospodov. Ne vemo, kdo pravzaprav krpuca „Korošca“, ker gospodje svoja imena skrivajo, kakor gad noge — vendar pa lahko trdimo, da je v naših vrstah več resničnega demokratičnega duha kakor pa pri „Koroševih“ frakarskih liberalcih. Sicer pa je znano, kdo stoji za „Mirom“ in kdo ga urejuje; mi se prav nič ne skrivamo, ljudstvo nas po osebah in po našem delu pozna in dobro ve, da smo bili vedno le njegovi zvesti služabniki in svetovalci, ki smo se vedno samo tam silili naprej, kjer je bil boj najbolj vroč in nevarnost za naše ljudstvo največja. Naj le še gospodje okrog „Korošca“ pogumno stopijo na plan, zakaj bi se tako strahopetno skrivali in slepe miši lovili — le na dan, le na plan, da ljudstvo vidi nas in — vas! Potem se bo tudi hitro spoznalo, v katerem taboru se nosovi — višje nosijo!

Iz „Koroševnega“ programa torej povzemamo: 1. „Korošec“ ne napoveduje boja nemško-liberalnim listom, tudi ne „Štajercu“;

2. pač pa obeta, da se bo z vso silo vojskoval zoper „Mir“ in, kakor že prva številka kaže, zoper naše katol.-politično društvo in voditelje sedanje slovenske koroške politike.

Jasno je tedaj, kaj pravzaprav „Korošec“ hoče: Napraviti med koroškimi Slovenci raz-

dor in prepir, uničiti naš list „Mir“, ki ga je še ustanovil nepozabni oče koroških Slovencev Andrej Einspieler, in vzeti sedanjemu političnemu vodstvu ugled pred ljudmi in mu iztrgati vajeti iz rok ter tako barčico koroške slovenske politike zasukati v liberalno vodo.

Ne „Korošec“ ampak „Prepir“ bi še moral imenovati ta list, ker očitno samo prepričanje išče z rodnimi brati v trenutku, ko nas samo sloga in disciplina more oteti in nemškega navala rešiti.

Dolžnost stranke, ki je pri zadnjih volitvah tako veličastno nastopila je: Varovati sloga, v slogi je moč. Velikih uspehov zadnjih volitev, uspeh, iz katerega imamo pričakovati prepričanje slovenske Koroške, sta dosegla le dva moža, dr. Brejc in Grafenauer. Posamnikom na deželi semtertja razmere niso dosti znane, zato morajo voditeljem zaupati — če jih nočejo izgubiti.

Možem, ki so govorili tolikokrat na shodih, ki so tvegali zdravje, da življenje v boju za katoliško narodno gibanje na Koroškem, tem je ves narod dolžan vsaj toliko spoštovanja, da se ne vsede na limanice prvemu agentu, ki pride z novo robo in pravi javnosti, da bo le on rešil narod!

S kakšnimi sredstvi bo „Korošec“ Korošce reševal, je že v prvi številki pokazal — popolnoma po receptu lažliberalnih listov. Podtaknil je namreč posl. Grafenauerju besede, kakor da bi bil Grafenauer sam za ustanovitev novega lista. Resnica je pa le, da se je Grafenauer jako odločno in jasno izrekel zoper vsak novi list, rekoč, da še enega lista ne moremo vzdržati, in da bi bilo boljše, da bi gospodje tisti denar, ki ga imajo za novi list, dali rajši za zboljšanje in razširjanje „Mira“! To je rekel Grafenauer — „Korošec“ pa se je debelo zlagal! Komaj je iz lupine izlezel, pa se že tako očitno in nesramno laže! Kaj šele bo, če je že začetek tak! In v isti sapi se še hvali, da ne pozna nobenega hinavstva!

Pa tudi to očita „Miru“, da je preveč oseben. Tega pa ne pove, da je „Mir“ moral sam sebe in svoje pristaše braniti, ko so jih

Podlistek.

Narodni boj na severu.

Pri nas bi nemškutarji najrajše pometali vse svetnike in križe iz cerkve in znamenj in postavili na njih mesto kar žive Dobernige, Seifrice, Pinteriče in druge take „svetnike“. Mi smo pač mehak narod, prav lipovega lesa in čim bližje smo meji, kjer se začne nemščina, tem mehkejši smo. Ali je pa to res potrebno? Ne! In da veš, da imam prav, poslušaj, kako so že ugnali Nemce drugi narodi celo na Nemškem, kjer imajo vendar vso drugo moč kakor pri nas. Leta 1864 so morali Danci prepustiti Prusom deželo Šlesvig. Ta dežela je večinoma nemška, le na severnem robu, ob danski meji, je okrog 150.000 ljudi, ki govore danski jezik, ki je nekako tako soroden nemškemu, kakor recimo češki našemu. Leta 1866 so sicer Prusi obljubili, da bodo ta kos dežele vrnili Dancem, toda l. 1878 je Avstrija rekla, da noče terjati, da bi se to zgodilo, in oni danski Šlesvičani so zdaj vedeli, da jim ni pomagati in da morajo ostati pod vladno „pikelhavbo“, in so se vdali. Mirno so živeli kakor je dolžnost podložnikom in so plačevali davke, dajali sinove v vojske in hodile v šolo ter se tam učili seveda v danskem jeziku, v svojem materinem jeziku. Ti praviš „seveda“ — na Pruskem je pa nekaj drugega „seveda“, tisto, kar je pri naših Nemcih tudi „seveda“. — Prišel je pa tako velik šolski bog pruski, ministerjalni ravnatelj

ljudskih šol z imenom Kugler in je priganjal ministra, da naj se od l. 1888 dalje v vseh ljudskih šolah v Šlesvigu uči le v nemškem jeziku. Minister ga ni hotel takoj slušati, vprašal je državne in cerkvene oblasti šlesviške, vse so ga svarile, da naj nikar ne ugoditi Kuglerju — a bilo je zaman. Kugler je trdil, da je treba le na vso moč in brez usmiljenja ravnati, pa bo nemška šola iz vseh Dancev v Šlesvigu naredila Nemce. Minister se je vdal in šole v Šlesvigu so postale namah nemške, materini jezik pa so s surovo roko pahnili iz šole! No, Danci so se bili pač že poprej radi učili nemški; toda, da bi se pa draga jim materina beseda kar tako meničtebinič metala med smeti na ulico, tega pa niso hoteli trpeti. Zdaj so se spomnili zopet svoje stare domovine, danske države, in so terjali: Vrnite nas Danci, nočemo biti pruski! Vedno bolj se je širila ta agitacija po deželi, se je raztegala na shodih, ponavljala v časopisih. Vlada je prišla v zadrego, ker ni mogla kar tako zadušiti Dancev, te danske „iredente“. Začeli so tirati iz dežele vse, ki so bili na sumu, da so danskega mišljenja; zadosti je bilo, če te je kdo naznanil, brez dokaza je moral pobrati kopita in iti čez mejo, če tudi je bil posestnik, četudi si bil ugleden mož in odslužil vojake. Če je tvoj ded ali oče si leta 1864 pridržal pravico, da sme biti po svoji volji ali Prus ali Danec, zdaj so te vendar iztirali. Mnogo ljudi je prišlo na beraško palico, uredniki listov pa v zapor za leta in mesece. Ali vkljub tej prav pruski sili se Danec ni vdal; čimbolj ga je zatiral Prus, tembolj ga je črtil Danec, tembolj se mu je tožilo po domači, danski vladi,

tembolj so pa tudi Danci razširili po svetu novico o pruskem trinoštvu. Francozi, Angleži, Amerikanci so čitali taka poročila in so izvedeli, da Nemci res niso taki angeli, kakor se zde — samim sebi! Pa tudi pametni Nemci so se začeli hudovati, češ, ali je to pravica, ali se pravi tako spoštovati človeka, če ga zatiraš in podiš z doma, z rodne zemlje? Če smo mi tako surovi, ali bodo naši otroci imeli blažje srce? Kako nas bo sodil svet? Ali bomo tako res mogli prisiliti Dance, da nas ljubijo? — In prepričali so se res, da so vse sile zaman! Videli so, da so vsi sosedje postali neprijatelji pruske Nemške, in bali so se, da jim utegne še kdaj tista mala danska država biti nevarna. Prišel pa je cesar tudi v zlahto z danskim kraljem in tudi to je pomagalo, da so čez dvajset let nehali preganjati Dance in upati je, da se spokore tudi glede šole in Dancem zopet dovolijo danski učni jezik. Kakor pri nas se borijo za to v prvi vrsti tudi tam gori duhovniki. Šestinsedest pastorjev je že prosilo, da se poučuje danščina vsaj po dve uri na teden, in sicer zato, da bode mogoče čitati danske verske knjige in s pridom učiti veronauk. — Dolgo pa še bode ostal srd na obeh straneh, dolgo še bodo bolele Danca vse surovosti, vse psovke, vsa škoda, vse trpljenje, kar ga mu je napravila — pruska vlada. Danci pa — ta mala kopa ljudi, malo več samo kot je nas koroških Slovencev — so zmagali. Ali se bi pa morda mi koroški Slovenci vdajali? Ne, in nikdar ne! Saj nas bodrijo tudi še drugi trpini pod prusko vladno — bratje Poljaki. Tri milijone in pol jih je. Čez 500 milijonov mark so že izdali Prusi, da pokupijo najboljša

 Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

ravno tisti liberalci, ki so zdaj pristaši „Korošca“, na najgrši in najpodlejši način po liberalnih časopisih osebno napadali in sramotili. Naj nihče ne misli, da bomo mi klofute mirno sprejemali in v žep devali — vajeni smo vse pošteno vračati, kar se nam posodi. Sicer pa naj „Korošec“ le samega sebe malo bolj natanko ogleda, opazil bo, da je že prva njegova številka polna osebnih napadov zlasti na dr. Brejca, ki je skrivnostnim „Koroševcem“ menda najbolj na poti!

Edini odgovor na nastopanje novega lista in njegovih varihov naj bo:

1. Naročite si glasilo katoliško-političnega in gospodarskega društva — to je „Mir“!

2. Pazite na vsaki dom, kamor prihaja „Štajerc“, ali „Bauern-Zeitung“. Prigovarjajte sosedom, naj opuste te liste — in na njihovo mesto naročite — „Mir“!

3. Pazite na socijaldemokratično časopisje, ki vam posestnikom revolucijonira posle: dajajte svojim hlapcem in delavcem — „Mir“. Le ta in edino on kot list, ki pondarja tudi versko stran, bo zabranil razširjanje pogubne socijalne demokracije.

4. Gospodarski napredek terja gospodarskega znanja: V tem oziru se naš „Mir“ lahko meri v vsakim listom. To so priznali strastni naši nasprotniki. Kdor hoče temeljitega gospodarskega pouka — naj naroči „Mir“.

5. Kdor hoče narodni napredek koroških Slovencev, naj ga išče tam, kjer se je že napredka doseglo, naj ostane, ali naj postane naročnik „Mira“, za katerim sta voditelja koroških Slovencev dr. Brejc in Grafenauer.

„Korošec“ nam napoveduje boj, on je šel med naše najhujše nasprotnike, ki jih podpira v njihovem boju zoper nas, zato velja za njega ravno tisto, kar za „Štajerca“ in „Bauernzeitung“:

Nazaj z njim! Proč z njim!

Spominjajte se šentjakobske šole.

Iskrena prošnja.

Sv. božični praznik, praznik ljubezni se približuje. Kateri verni kristjan se ne spominja z gorkim sočutjem v jaslicah v zimskem mrazu ležečega božjega deteta! In to božje dete je pozneje imenovalo vse reveže in trpine svoje brate. Večina 214 našo „Narodno šolo“ obiskujočih otrok so otroci ubogih staršev, ki za približajočo se zimo nujno potrebujejo obuvale in tople obleke. Vdano podpisano šolsko vodstvo namerava tudi letos, in sicer na kvatrnno sredo, dne 18. grudna t. l., v korist ubogih naših šolskih otrok napraviti slavnostno božičnico. V ta namen se obrača do vseh slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj z is-

posestva in tam naselijo luteranske Nemce. Prepovedali so poljski pouk v šoli, prepovedali uradnikom in učiteljem celo doma govoriti poljski, poslali poljske učitelje in uradnike na Nemško, na njih mesto pa poslali nemške — ali kaj so dosegli? Vzbudil se je ponižni Poljak in iznebil se je zadolžen grajščak svojega posestva za drag denar in si kupil boljšo grajščino ali hiše po mestih; pustili so Poljaki nemške obrtnike in trgovce, da so morali iti proč, delati dajo pri domačinih, ki se vedno bolj množijo in bogate. In poljska dekleta? Čuj, slovensko dekle! Poljska dekleta ne marajo poljskega uradnika ali učitelja, češ, da so pomagali pruski — svobodnega poljskega mladeniča si izbirajo za moža! — Tako je prusko nasilstvo vzbudilo tudi Poljake; pruska kletev se je prevrgla v blagoslov za Poljake.

Darilo za mirne zakonce. Na Angleškem obstoja 400letna navada, da dobita zakonska, ki se leto po poroki nista nikoli sprla ali da bi se bila razšla, od grofa Essex za darilo debelega prašička in sodček piva. V štirih stoletjih se je mogla ta dobrota podeliti le štirim družinam, in sicer leta 1510, 1777, 1826 in letos 1907, dasi bi debel prašič moral biti še sam na sebi jako izpodbudilno sredstvo. Zakon torej ni nobena lahka stvar.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

kreno prošnjo, da blagovolijo mu tudi letos poslati obilnih darov v blagu, posebno pa v denarju. Ker pa je čas do božične slavnosti že zelo kratek in imajo č. šolske sestre z nakupom in razvrstitvijo božičnih daril silno veliko posla, tedaj usoja se vdano podpisano šolsko vodstvo še ponižno prošnjo dodati, da naj bi se darovi blagovolili mu prav kmalu poslati. Za vso dobrotljivost se že v naprej presrečno zahvaljujemo.

V Št. Rupertu pri Velikovu, dne 18. listopada 1907.

Vodstvo „Narodne šole“.

Katoliški shod na Dunaju.

Mladeniška organizacija.

O mladeniški organizaciji govoril je dr. Krek: Kaj hoče delavsko gibanje? Delavec hoče najprej kruha, noče pa samo dovolj življenskih pripomočkov, ampak hoče tudi stalnost, noče imeti kruha le za trenotek, ampak za celo življenje. V delavčevem življenju je danes samo eno stalno in to je kriza. Njegova delavska pogodba je odvisna od gospodarskih, da celo od vremenskih okoliščin. On je „prost“. On je nesvoboden ravno zato, ker je „svoboden“, ker je zakon svobodne delavske pogodbe postal temeljna postava našega gospodarskega življenja. Delavec se bojuje v času, v katerem se hoče živeti brez dela; on se bori za čas, v katerem bi lahko delal, da bo lahko živel in v katerem oni, ki ne bodo hoteli delati, tudi ne bodo mogli živeti! Tako postane delavčev gospodarski boj — moralni boj. — Kaj naj vrše mladinske organizacije v delavskem gibanju? Zgodovina človeštva nam pripoveduje, da je bil glavni činitelj razvitka kulture ogenj. — Mladinska organizacija naj da delavskemu gibanju ognja! Mladinska organizacija naj bo mlad Prometej, ki v delavskem gibanju goji ogenj upanja, poguma in požrtvovanja. Ogenj upanja se razneti ob krščanskem svetovnem naziranju, žari iz vere v večno pravičnost. Svet se primerja pokopališču in moderna literatura je napolnjena pesimistično s to mislijo, ker ji manjka vere na oni grob, ki so ga našli na veliko nedeljo praznega. Mladinska organizacija naj da delavskemu gibanju ogenj poguma. Čas, v katerem živimo, je sposoben iztrgati iz srca ne samo upanje, ampak tudi pogum. Slabost označuje naš čas: Moderni človek, slab človek! Veren človek, v zavesti, da je on središče stvarstva, ima pogum, ki ne more opešati. Kako more veren človek, ki se zaveda, da ga Bog v pravičnem boju podpira, omahovati? Mladina je posebno požrtvovalna. Naš egoistični svet noče o žrtvah, o upih ničesar slišati. Protitež egoizmu, ki je vzrok socialnega nereda, je v požrtvovalnosti mladine. Mladenič misli nase šele nazadnje in je najprej pripravljen delati za skupnost. Zato lahko rečemo, da more pričakovati delavsko gibanje od daru, ki ga prinaša mladina, najlepših sadov. Neobhodno je potrebno za vsakega, ki se hoče bojevati za vero, da pomisli, da moramo izvojevati boj na zemlji, ker samo na tej podlagi se more razvijati duševni svet. Mladinska organizacija gleda navzgor in išče od tam svežih moči ter podpira one, ki gledajo na zemljo. Mladinska organizacija je važen člen v verigi krščanske organizacije in naj obsega vse stanove. Na Kranjskem, kjer živimo sredi mladinske organizacije, smo dosegli skoro vzor združitev delavske mladine s kmečko in ono, ki študira. In težko se dobi dežela, kjer bi bila ta organizacija bolj razvita.

O katoliškem časopisju.

O katoliškem časopisju govoril je na Dunaju o. V. Kolb S. J. „Katoliški časniki so vojaštvo, ki ga pošiljamo v boj za naše najdražje svetinje, da jih reši bližajoče se pogube. Vojaku, ki gre v boj, se mora dati pa tudi živeža, tako mora ljudstvo skrbeti za svoje časnike, če noče samo propasti na duši in telesu.“

Na zadnjem katoliškem shodu se je sklenilo, ustanoviti „Pijevo društvo“, ki bi pospeševalo časnikarstvo. Ustanovili so se po raznih deželah pododbori tega društva: V St. Pöltenu, Lincu, Briksenu, Inomostu, Bregencu, Celovcu, v Gorici itd. 50% društvenih donoskov se porabi za domače časnikarstvo, 50% pa se mora odposlati centrali.

V Avstriji izhaja nad 23 socijaldemokratičnih časnikov, ali potem ne bo mogoče, izdajati 30 do 40 katoliških, in to brez doplačevanja, če

se nam posreči iz krščanskih hiš spraviti ven strupeno mrčes?

Društvo ima namen boriti se zoper slabe časnike, agitirati za dobro časnikarstvo in poskrbeti za sredstva, ki jih potrebuje katoliško časopisje. „Pijevo društvo“ je društvo boja, da se obranimo čez ves svet razširjene zveze „Alliance Israelite“.

Izraelska zveza: Kaj hoče?

Ta zveza „Alliance Israelite“ dobila je v oblast tudi slabe časnike v Avstriji, ter s slabimi časniki hoče ljudstvo vladati. Krščansko ljudstvo hočejo židje npravstveno izpriditi in vzeti mu vero, na krščanskih razvalinah pa hoče zgraditi nov Sion. Zato hočejo slabi časniki povsod cerkev potisniti iz javnega življenja, ter hočejo, da se židovstvo povsod postavno varuje. Kristusov nauk je tem ljudem nespamet in zmota, kar pa talmud ukazuje, jim je sveto. Krščanske duhovnike napadajo kot „farje“, lastni rabinarji pa so jim nedotakljivi; svoje praznike držijo, nedeljo in praznik pa hočejo odpraviti; svoje otroke poučujejo v Mojzesovih naukih, krščanski pouk krščanskih otrok pa bi radi prepovedali; svoj zakon držijo, krščanskega pa razdirajo; svoje mrličke pokopavajo po verskih načelih, krščanske pa hočejo vse sežgati. Če se jih napade, imenujejo napad „brutalnost“, sami pa dan za dnem zasramujejo krščanstvo! Da, židovstvo hoče krščansko vero zatreti! Zato se druži z vsakomur, ki napada krščanstvo, zato hvali vsakega odpadnika, hvali vsako krivico, ki se krščanstvu stori, hvali rop, hvali tatvino, če se je kradlo cerkvi.

V Parizu je dejal prostozidar Kuk (Coog): „Vero je treba uničiti, kajti ona je neko zlo, ki ga je treba izruti iz vesti, iz srca, iz spomina, treba je vzgojo prenoviti, ako je bila verna, in v tem smislu je treba vplivati na ženske in otroke. Dolžnost je napraviti ženske prostomisljenke in vzgajati mladino pristo od vsake vere.“

To je tudi cilj slabih časnikov v Avstriji. Ljudstvo hočejo npravstveno izpriditi. Zakrament sv. pokore imenujejo nemoralen, liberalno časopisje pa je polno ostudne razuzdanosti! Kako brezverci kričijo, če se iz javnih razložb odstranijo nesramne podobe! Sami pa prodajajo dekleta razuzdanosti in prodajajo mladini najnesramnejše podobe, hoteči jo tako izpriditi. Nedolžne redovnice se dolže vseh mogočih hudobij, a kaj objavljajo židovski listi?

Dobro le za kristjane.

Žid Aš je zložil neko nesramno glediško igro. Direktor Adler židovskega gledišča v Novem Jorku je ni hotel sprejeti. Nato mu je Aš odgovoril: „Uvidim, da imate prav, ta igra ni za židovsko gledišče. A za kristjane bo!“ Kristjani segajo po gnoju, ki je že židom pregrd! Kam smo prišli, da se o nas tako govori?

Krščansko ljudstvo hočejo npravstveno izpriditi, izprijen narod pa nima več obstanka.

Gmotno propadanje.

Židovska zveza hoče krščansko ljudstvo tudi gmotno uničiti. Liberalni časniki so v službi ljudi, ki so obogateli, ker so kristjane v siromaštvo spravili. Ona dela kurze na borzi, ki delajo na eni strani milijonarje, na drugi berače, ona daje in jemlje državam kredit. Ti ljudje nasprotujejo, če se hoče pomagati ubogim, oni hočejo, naj se jim izroči cerkveno premoženje, in molče o milijonih, ki jih imajo židje. Ti ljudje in njihovi časniki hočejo gmotno uničiti kristjane, hočejo kristjane napraviti sužnje.

Branimo se.

Temu zlu nasproti pa se vedejo krščanski narodi kakor zamorec nasproti žganju. Žganje ga uničuje na duši in telesu, in vendar prodaja zadnje, kar ima, da si ga kupi. Tako plačuje naše katoliško ljudstvo s svojimi milijoni časnike, ki ga zastrupljajo in sramotijo.

Proč s slabimi časniki iz krščanskih rok in krščanskih hiš! Ti časniki so najnevarnejši, najsilnejši sovražnik, ki ljudem jemlje najprej vero in potem še kruh od ust, da jih končno požene kakor berače iz domovine. Ne dajajte več denarja, da bi krmili to zverino. Kdor podpira slabe časnike, je nasprotnik krščanske vere, je nasprotnik nedolžnosti, ta uničuje blagostanje. Kdor plačuje take časnike, je zaveznik ljudi, ki sramotijo Boga, je zaveznik lažnivcev, goljufov, oderuhov.

Kdorkoli hoče krščanskemu ljudstvu dobro, mora v vseh jezikih nesti v vse dežele bojni klic: „Slabi časniki so naš sovražnik, oprostiti se hočemo lažnivega časnikarstva!“

A ni dosti, zmetati slabe časnike iz hiše, mi moramo tja spraviti dobrih listov.

Kakšni časniki so v gostilnah?

Kako pa je s katoliškimi časniki? Na kolidvorih, v gostilnah, v kavarnah ponujajo se izključno le slabi listi! Kaj pa bi se natakarku zgodilo, ko bi židu prinesel „Reichspost“, ali „Vaterland“ (katoliška časnika)? Kadar pa katoliku prinese „Prešo“, ali „Arbeiterzeitung“ — bo dobil še napitnino! Koliko je katolikov, ki še vedo ne, da so katoliški časniki tudi na svetu. Katoliki morajo spoznati, kakšna sramota je za nje, če se jim ponuja židovski „šund“ in „šand“ list. Ako že novodobni pogani in židje terjajo povsod svoj časnik, naj še katoliki prisilijo javnost, da se ozira tudi na njihove liste.

Zakaj so dobri časniki?

Mar se smemo zadovoljiti, če se nam iz sveta vedno le to pripoveduje, kar ugaja židom, in vse zamolči, kar židom ni po volji? Ako nimamo dobrih listov, kdo nam bo razkrival tajne nakane prostozidarjev? Kdo bo zavračal laži, obrekovanje, zasramovanje, ki so mu izpostavljeni zlasti voditelji krščanskega ljudstva? Dajte katoliške časnike odstraniti, in nikdo ne bo več pravil ljudstvu o navdušenih govorih ljudskih voditeljev, pešiča voditeljev, pešiča nasprotnikov zakona in krščanske šole se bo smejala vsem peticijam. Želje, pritožbe, stokanje ljudstva, vse se vtaplja v brezglasnih solzah, če ni časnikov, ki bi prinašali poročila o ljudski bedi! Javnost izve le, kar puste v javnost priti najzagrizenejši ljudski sovražniki.

Brez dobrih časnikov so milijoni katoliškega ljudstva kakor razkrojena armada, vsaki oddelek nasprotnik lahko zmaga. Brez časnika ni složnega dela pri volitvah, brez časnika si nikdar ne vemo pravočasno najti pomoči, brez časnika nimamo sodnika, ki bi brez ozira povedal, kaj je prav, kaj ne. Brez časnika niti duhovni, niti svetni voditelji ne morejo govoriti z ljudstvom.

Denar, ki daš za dobri časnik, je dar na oltarju vere in ljudskega blaga.

Dober časnik je straža za vero, je branitelj krščanske šole in družine, je varih verskih vaj. Katoliški časnik je branik za samostane in redovne hiše, za katoliške zavode in domove, kjer se goji ljubezen do bližnjega. Katoliški časnik je straža miru.

Kdor ima še kaj srca za te blaginje, naj nastopi z navdušenjem za dobre časnike!

Treba požrtvovalnosti.

Za velike časnike se pa potrebuje veliko denarja. Velik židovski dnevnik na Dunaju stane na leto 3 milijone kron! Katolicanom pa je treba enakih listov; židovski časniki služijo si pri tem milijone, mi pa povrh plačujemo, ker nimamo dosti naročnikov. Zato si moramo svoje časnike tako izpopolniti, da bomo imeli mi tisti dobiček, ki ga zdaj dobiva židovski milijonar.

Le če bodo imeli dobrih časnikov, bodo avstrijski katoliki prišli do prave veljave; na število, na davke katolikov se ne ozira nikdo. Le to v javnosti kaj velja, kar časnik zagovarja. Po ničemurnih časnikih se je pa omogočilo, da nas vlada pešiča tujcev, da nam ta daje postave, da nam jemlje naše pravice, da nam hoče vzeti cerkveno premoženje, da nas izključuje od boljših služb, da katolik skoraj ne pride več kot profesor na univerzo! Izmed židovskih časnikov imajo naročnikov: „Kronenzeitung“ 180.000, „Neues Wiener Journal“ 80.000, „Extrablatt“ 60.000, „Neue Fr. Presse“ 45.000, „Tagblatt“ 60.000! Kjer živi toliko židovskih listov, mora tudi za katoliško časopisje biti prostora!

Da se napreduje, naj se nalaga ljudem nek bojni davek. Pij X. piše: „Dolžnost vsakogar je, da, resna obveznost, priti na pomoč katoliškim časnikom.“

Čas sramote je minul. Pijevo društvo zbira že 20 mesecev sem in je nabralo v Št. Pöltenu 22.000 K, v Lincu 30.000 K, v Solnogradu 25.000 K, na Predarelskem 14.000 K, v Celovcu 4000 K, v Gradcu 26.000 K. Pijevemu društvu dalo je 23 bogatinov po 2000 K, 28 jih je dalo po 1000 K, 300.000 K pa je darov preprostih ljudi. Ustanovilo se je 320 podružnic, nabralo 70.000 udov, 40.000 K se je dalo za časnikarski urad, ki je izdajal korespondence Pijeve družbe, po 70.000 K sta dobila velika dnevnika „Reichspost“ in „Vaterland“, 60.000 K se je založilo rezervnega fonda. Društvo je razposlalo 170.000 društvenih spisov, razdelilo je 350.000 brozuric, razposlalo 370.000 mesečnih poročil — vse to v 20 mesecih! V Št. Pölten se je dalo za časnike 11.000 K, v Solnograd 12.000 K, v Predarelsko 7000 K, v Gradec 13.000 kron v Linc 15.000 K.

Poslušajmo papeža!

V svojem pismu na odbor avstrijskih škofov pisal je papež Pij X. dne 27. januarja 1906:

1. „Vsakdo ima strogo dolžnost, varovati se slabih časnikov.“

2. „Vsakdo je strogo dolžan podpirati katoliške časnike.“

3. „Vso katoliško avstrijsko ljudstvo je bilo do zdaj zatirano po slabih časnikih in mora z izrednim navdušenjem iskati rešitve.“

4. „Kdorkoli ima kaj premoženja, naj si šteje včas in dolžnost, podpirati dobre časnike.“

5. „Različna mnenja in narodna razlika dobrega dela ne smeta ovirati.“

In papež pozivlja vse katolice: Premagajte slabo časnikarstvo, ki hoče zatreti krščansko vero, ki hoče zastrupiti pravost, ki hoče gmotno uničiti krščansko državo. Izderite nasprotniku iz roke nevarno orožje, s katerim ščuva eden narod proti drugemu in zapeljuje vse vkup. Povzdiguje ljudstvu vero, pravost in blagostanje, da obvarujete Avstrijo usode, ki je zadela Francijo.

Koroške novice.

Celovška okolica. (Lovili bomo, kakor dolgo bomo hoteli.) Grabštanjski občinski odbor sklenil je dne 27. dec. 1904 oddati grabštanjski lov lovski družbi, v kateri je večina občinskih odbornikov za ceno 400 K. Ta cena zdela se je nekaterim posestnikom premala. Zato se je napravila pritožba na deželni odbor, ki je pa sklep občinskega odbora potrdil. Kmetje so se zdaj pritožili na deželno vlado, ki je dne 17. oktobra 1905 spoznala sklep občinskega odbora opravičen in je svojemu odloku pristavila, da je konečen — endgiltig. Zoper ta „endgiltig“ odlok so kmetje napravili priziv na c. kr. poljedelsko ministrstvo. To ministrstvo je odlok deželne vlade zavrglo, ker ni bil pravilno sklenjen — „wegen unrichtiger Rechtsmittelbelehrung“. Deželna vlada je dobila naročilo, da o stvari obravnava še enkrat. V sporazumljenju z deželnim odborom je deželna vlada drugič dotični občinski sklep odobrila dne 10. avg. 1906. Kmetje so se zdaj zopet pritožili pri poljedelskem ministrstvu. V svojem prizivu so kmetje opozarjali na dejstvo, da se dobiva za lov v Žrelcu 2000 K, za tistega v Galiciji 800 K, v Pokrčah 570 K, v Medgorjah 600 K, grabštanjski lov se je pa od občinskega odbora dal v najem za le 400 K, če je že za Celovčane zelo pri rokah, ker je prav pri železnici. V javni dražbi bi se za lov dobilo dva ali celo trikrat toliko. Kmetje niso proti temu, da ima grabštanjka lovska družba lov, a naj zanj plača, kar bi plačal drug in to se bi videlo pri javni dražbi; lahko se tudi družbi da prednost in se pri enakih ponudbah lov pusti njej! Proti sedanjemu najemu pa morajo posestniki odločno ugovarjati; ker so čutno oškodeni. Čudno je, da se oblasti sklicujejo pri svojih odlokih na malo število nezadovoljnih. Seveda se niso na prizivu vsi podpisali, a saj tega ni treba, vsaki razumni človek mora misliti, da je sploh le treba naznanila, in da mora potem oblast poseči sama vmes, ker se dogajajo v oskrbništvu kake občine take reči! Zakaj pa je potem deželni odbor? Neumljivo je nadaljno utemeljevanje deželne vlade; enkrat pravi, „da bo grabštanjka lovska družba varovala kmetijsko kulturo,“ to se pravi, upati je, da domača družba postreli toliko divjačine, da ne bodo posestniki imeli na polju po zajcih in srnah preveč škode; torej na eni strani: lovska družba bo divjačino postrelila! A koj par vrst potem vlada zopet pravi: „Lov bi mogel priti v roke ljudi, ki bi preveč streljali — „welche die Jagd mit weniger Schonung ausüben würden“. Torej vlada pričakuje od grabštanjke lovske družbe, da ne bo preveč streljala. Vlada se je tudi sklicevala na kulantno postopanje te družbe proti posestnikom v slučajih, ko je divjačina napravila kaj škode. In vendar o tem ni vsakdo prepričan. Na pr. je moral posestnik M. Pikel družbo tožiti, da je prišel do svoje pravice. Rekurz na poljedelsko ministrstvo se je oddal dne 26. avg. 1906. Stvar je bila rešena z odlokom od 31. avg. 1907. Poljedelsko ministrstvo je odločilo, da se prizivu posestnika Simona Kolienc-a ugodi in naroči, dati grabštanjki lov v najem. Dotični sklep grabštanjke občine ni bil veljaven, ker je izmed 15 občinskih odbornikov večina 8 odbornikov pri lovski družbi. Po odloku deželne vlade se je občina o stvari obvestila, ter je dobila naročilo, takoj dati lov pravilno v najem: „nunmehr ohne Verzug die öffentliche Versteigerung der Gemeindejagd zu veranlassen.“ Brez odmora — ohne Verzug. Zdaj so od te dobe minuli že trije meseci in grabštanjki občini se nič prav ne mudi! Kmetje so bili pri c. kr. okrajnem glavarstvu dne 4. nov. in zopet dne 14. nov. — a vse zastonj. Če se

še nekaj časa čaka, minula doba petih let, za katero ima lovska družba lov — ne v najem, saj je vse vkup neveljavno, a ima ga za 400 kron. Kmetje imajo odloke od raznih oblasti, lovska družba pa lovi — ohne Verzug — in se kmetom smeje. To je c. kr. uprava na Koroškem! Lovska družba pravi: „Lovili bomo, dokler bomo hoteli,“ oblasti pa pišejo svoje odloke za —! Zadnje dni je dobila občina naročilo, da se lov takoj iznova odda.

Grabštanj. (Lahkoveren.) Posestnik Taupe p. d. Hertl v Jadovnicah je posodil dne 15. nov. tujemu človeku 13 m dolgo vrv in 25 m dolgo verigo. Izposojevalec je rekel, da popravlja pri Ječmenu studenec in da tamošnji posestnik prosi, da se mu vrv in veriga posodi. Hertl je prosilcu verjel; ta je pa le potepuh Vedam ali Vilčnik, doma iz Vajern pri Feldkirchnu. Z vrvjo in verigo je izginil in se klati bržkone po velikovski okolici okrog.

Tinje. (Kaznovani tat.) Gostilničar Bošnik je zapazil, da se mu je iz omare v kuhinji večkrat ukradlo denarja. Dne 26. septembra je imel gotovino natančno prešteto in mu je izginilo zopet 80 K. V sosesčini je stanoval črevljarski pomočnik Jože Kraut; tega je gostilničarka bila poprej enkrat videla, da je v temi hodil po kuhinji, odkar je s kuhinjskih duri izginil ključ. Dne 26. septembra bila je Bošnikova mati na polju. Pomočnik J. Kraut je prišel med tem h krojaču Val. Černutu vprašati po neki obleki. Od krojačevega stanovanja se pa dobro vidi na Bošnikove kuhinjske duri. Malo pozneje videl je Černut Krauta zapirati kuhinjo pri Bošniku in je, kar je videl, gospodinji naznanil, ko je prišla s polja. Gostilničar je zvečer Krauta prijel, a ta je vse tajil, po noči pa je iz Tinj izginil. Do 11. oktobra se je potem po velikovski okolici klatil okrog, dokler ga niso orožniki ujeli. Sodnija ga je zdaj obsodila na 15 mesecev. Kaj pa bo potem? Treba bi bilo na mlade ljudi poprej paziti, da se jih vzdrži v redu, da bi hodili h krščanskemu nauku mesto v socialdemokratske shode. Treba bi bilo tudi red napraviti z mnogimi gostilnami, ki sprejemajo denar od potepuhov, če je že jasno, da so ga morali nekje ukrasti. Kaj bo zapor človeka poboljšal? Zdaj tat, bo pozneje požigalec in ljudstvo ga bo vzdrževalo v ječi!

Velikovec. (Umrl.) Dne 21. nov. umrl je 80 let stari bivši župan Janez Pinterič, predsednik nemške posojilnice, častni meščan velikovškega mesta. Bil je delaven, pošten in veren mož, s svojo delavnostjo si je nabral lepo premoženje, rad je hodil v cerkev, vse ga je spoštovalo. Dolga leta se je uspešno bavil s plavotiskom (Blaufärberei), zadnji čas pa z zgradbami pri Dravi. S tem možem izgubi Velikovec zopet en kos stare poštenosti.

Velikovec. (Napredek.) Naša slovenska okolica se probuja. Izobraževalna zborovanja se vrše drugo za drugim. Obilno obiskani zborovanja zadnje nedelje v Šmarjeti in pod Lisno ter navdušenje zborovalcev za versko in slovensko stvar nam je porok, da še ne bo tako hitro ali pa nikoli Drava narodna meja. Prihodnjo nedeljo zopet zboruje vovbersko društvo v Št. Štefanu in kmalu nato v Št. Primožu. V doglednem času se ustanovi še eno društvo in v teku enega leta skoro gotovo še drugo v naši okolici. Rodoljubi, vztrajamo vsi za početem delu za izobrazbo in blagor našega ljudstva! Ne prepuščajmo ga požrešnim volkovom! Imamo še zaklad v dobrih slovenskih srcih, treba ga je le dvigniti. Pri našem vztrajnem delu vsi Bohrerji, Kapuni, Šumiji itd. ne bodo ničesar opravili.

Škocijan. (Pošto dobimo.) S 1. dec. dobimo v Škocijanu svojo pošto, ki smo jo že dolgo pogrešali. V Škocijanu je občinski urad, je župnišče, je cela vrsta dobro obljudenih vasi, a na pošto se je moralo hoditi v Sinčovas, kjer zdaj ni drugega, kot železniška postaja, ni cerkve, ni šole, ni župana, ne župnika. Pošta se bo imenovala „St. Kanzian im Jauntale“, ali se bo smelo ime tudi slovenski povedati, ne vemo še, a urad pozna le nemški naslov! Poštni sel bo hodil iz Škocijana na železnico ob 9:35 in se vračal iz Rikarjevesi ob 11:40 uri. Iz sinškega poštnega kroga se izločijo vasi Gorečaves, Horce, Malaves, Peračija, Piskerče, Škocijan, Št. Lovrenc, Dol, Serče, Sreje, Klopinj, Zamožnaves in Sele. Iz dobrolskega kroga se izločijo: Grabeljaves, Zgornja Zamožnaves, Polžova in Vancovo, iz Št. Vida: Spodnje Nare.

Humče. (Nagla smrt.) Dne 7. nov. je kočar in delavec pri južni železnici Mat. Plavec, p. d. Fačnik, napravljal drva v svojem gozdu blizu Drave pod pesečnim bregom, pri čemur se je odtrgal pesečen plaz in ga je klečečega in pripognjenega pri rezanju popolnoma zasulo, tako, da so šele drugi dan zjutraj pri iskanju po coklji, ki je ven molela, njemu prišli na sled. Nagle in nepredvidne smrti reši nas, o Gospod!

Kazaze. (Boj proti alkoholu.) Tako se je glasilo poročilo „Mira“ v štev. 38. ves svet naj bi izvedel, da Kazaze nimajo gostilne! Resnici na ljubo se pa morajo te vrstice malo popraviti. Pisatelj onega poročila bil je ali kakšen tujec, ki ne pozna tukajšnih razmer, ali bahalec, ki je prav gosto a nezaključeno pokadil dobrolskemu županu, ker vsak domačin in celo otrok ve, da nismo čisto nič prikrajšani, akoravno so tukaj gostilno zaprli. Dobili smo namreč po velikodušnosti onega gospoda namestek, in sicer posebej eno nemčursko gostilno pri metlovski postaji, v kateri se tudi pridno razpečavajo velikonemške vžigalice in slaboznani „Štajerc“; in eno žganjarno (prodajalnico) tik cerkve v rokah ženske osebe, kjer se prodaja žganje v zaprtih posodah, kar zelo nese. Ali se ne pravi to: Imeti srce za srečo ljudstva? Zares je velika ta zasluga, ki tako skrbi za slovensko ljudstvo in zasluži priznanja, ker zna tako imenitno hudiča s hudičem izganjati. Le tako povsod napredujmo in kmalu bo Slovenija rešena za — nemški nenasitni želodec. (Op. ured. Po drugih poročilih se je reklo, da občina ni dovolila gostilne in to bi bilo prav! A občina ne more, če dovoli okrajno glavarstvo, in ravno tako ne more nič proti otvoritvi „trgovine z mešanim blagom“, kjer se prodaja žganje v zapečatenih stekleničah.)

Ruda. (Ustanovni občni zbor.) Zadnje nedeljo, dne 24. nov., se je vršil ob zelo obilni udeležbi pri Zletku pod Lisno ustanovni občni zbor „Izobraževalnega kmetkega društva za Rudo, Št. Peter in okolico“. Ruški in šentpeterski rodoljubi so si že davno želeli enakega društva, in omenjenega dne se jim je izpolnila njihova vroča želja. Navdušenje na zborovanju je kazalo, da bo novo društvo dobro uspevalo in doseglo svoj zaželjeni namen, namreč izobrazbo slovenskega kmetkega stanu, ki je v šoli še vedno zanemarjen. Pač žalostno, da si mora ljudstvo samo pomagati, ker vendar plačuje deželi tako visoke davke ravno v poučne namene. Prostori v omenjeni gostilni so bili natlačeno polni, in ljudje so morali še v veži stati. Zborovanje je otvoril sklicatelj č. g. župnik in konzistorijalni svetnik, J. Volavčnik, poudarjajoč namen ustanovitve novega društva je razložil važnejše točke društvenih pravil. Ko so pristopili k že vpisanim udom še mnogo drugi (skupaj 63), in ko se je izvolil odbor, ki obstoji iz samih vrlih in navdušenih slovenskih korenin, je nastopil govornik iz Velikovca, ter pozdravil v imenu velikovskega društva „Lipe“ novo bratsko društvo želeč mu veliko uspeha v verskem in narodno gospodarskem oziru. V svojem govoru poudarja, kako se po eni strani skrbi za blagor ljudstva, po drugi pa sovražniki vsega dobrega podirajo in pobijajo vse, kar more prinesiti ljudstvu prave sreče. Če se hočemo ubraniti teh nevarnih sovražnikov, je treba, da jih poznamo in da smo v tem boju dobro izurjeni, da ne podležemo. Le z združevanjem se bomo rešili. Mi hočemo imeti izobrazeno ljudstvo, ker le tako bo znalo vladati samo sebe. Kaj potrebujemo tujcev za vladanje? Slovenci smo sami dovolj pametni! G. A. Gril je pozdravil društvo v imenu vovberskega društva. Po zborovanju so nas še pevci iz Velikovca razveseljevali, in v nadi, da bo novo izobraževalno drevo, vsajeno s tako velikim navdušenjem, obrodilo mnogo dobrega sadu, smo se razšli.

Tolsti Vrh. (Tepež. — Tatvina.) Prežalostno znamenje našega časa so tepeži po gostilnih ob nedeljah in praznikih. Vzrok malone povsod: Pijača, nesrečno žganje! V nedeljo dne 17. nov. so se pri pijači v Valentijevi gostilni, fara Št. Janž, stopili tamošnji posestniki, sosedje. Skoro do smrti so ranili posestnika p. d. Mešnika in Močnika. V tepež je bila zapletena baje tudi „občinska glava“. Pač žalostno! Ali je to posvečevanje nedelj? — Po noči od sobote na nedeljo so neznani uzmovčiči ukradli posestniku p. d. Kojčniku pri Št. Janu pitano svinjo, vredno 140 K, isto noč so kmetu Enciju na Dobravi pod sv. Križem odpeljali lepo telico. Gotovo so na enem in istem kraju „delali“ eno in isti lopovi. Da bi jih dobili orožniki!

Podljubelj. (Poroka.) Poročil se je gosp. dr. Anton Tangl z gospodično Marijo Šarnagl, roj. Pleško. To bi bil torej že tretji doktor, ki se je v kratkem času poročil v naši cerkvi.

Kapla v Rožu. (O „popravku.“) Kaj ne, g. Krasnik, vi ste poslali „Mira“ popravek, to veste, a gotovo pa ne veste, kako klavrn je ta „popravek“, naj vam torej tukaj malo razložim. Vi bi se radi oprali zaradi naših šolskih doklad, pozabili ste pa, da je zamorca na belo oprati brezuspešno. Radi vam verjamemo, da zdaj niste več zastopnik svetinjske občine v šolskem svetu, in tudi občna želja je, da bi nikdar več ne bili, toda bili ste, in še celo „Obman“ ob času, ko se je šola razširila. Zvišanja doklad je pa menda vendar le tisti kriv, ki je povzročil razširjenje

šole, ne pa tisti, ki je slučajno zastopnik svetinjske občine ob času, ko se šola že zida. Če je bilo pa pri razširjanju šole merodajno edino le število otrok, zakaj ni prišlo višjim oblastim kaj takega že prej na um, ko je bilo število otrok skoro vsako leto enako; znatno povzdignilo se je šele po otvoritvi železnice. Zakaj pa ste potem pred šestimi leti pri občinskih volitvah v enomer poudarjali: „Pri šoli hočem biti“, če niste imeli nobenega namena? Nadalje trdite, da ste nasprotovali zidanju tako drage šole. Ko bi bilo to res, bi gotovo zakomandirali svojim tovarišem v šolskem svetu, in morali bi vas ubogati, saj vam morajo biti poslušni v vseh rečeh. Tako je torej. S samim tajejem ni nič, pošljite nam dokazov, da ste nedolžni, in prav radi vam popravimo vsako krivico, ki smo vam jo storili.

Kapla v Rožu. (Zopet dobrote.) Zadnji „Štajerc“ je prinesel dopis, v katerem g. Krasnik samega sebe neznanosko hvali in povzdiguje. Med drugim pravi, da je hotel pri krajnem šolskem svetu vse pisanje zastopnik opraviti, toda dobro poznamo ta Krasnikov „zastopnik“, saj je tudi občini Svetnavas obljubil „zastopnik pisati“; ko mu ni hotela napraviti „telegram“, mu je morala pa vse plačati. Več ne bom odgovarjal, mislim, da je dovolj, če omenim, da lastna hvala smrdi.

Za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Selški Mohorjani po č. g. župniku F. Rožnik K 7.20. Mohorjani v Bilčovsu K 15.50. Fantur Urša v Dravljah K 20.—. Upravništvo „Slovenec“ v Ljubljani v „Slovenca“ izkazane darove 27 + 15 + 25 = K 67.—. Mohorjani v Dobrivi K 6.—. Mohorjani v Kotmarivasi K 14.—. Mohorjani v Bohinjski Beli K 20.—. Upravništvo „Slovenec“ K 30 + 5.90 = K 35.90. Gosp. Kastelic K 20.—. J. Urank, p. d. Kavh pri Galiciji K 5.—. V. Čeh, župnik v Galiciji K 2.—. Mohorjani v Št. Vidu Podjurskem za leto 1906 in 1907 po K 6.— = K 12.— (dar za leto 1906 po pomoti ni bil izkazan). Sakelšek Štefan, župnik na Visoki Bistrici K 10.—. Perč Matija, župnik na Dholici K 10.—. Upravništvo „Slovenec“ K 13 + 47 = K 60.—. Mohorjani v Celovcu K 13.70. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljuje Matej Ražun, župnik.

Št. Jakob v Rožu. Naša „Narodna šola“ je že pod streho! V soboto, dne 16. nov., ob 1. uri popoldne sta se vrh stavbe zasvetili dve trobojnici v znamenje, da je strop dodelan. Deževna jesen je zidarskemu stavbeniku gosp. F. Marinčiču, iz Šiške pri Ljubljani, jako nagajala, tako da smo se že resno bali, da stavba letos ne pride pod streho. Pa vendar je šlo, ne samo zidovje je izvršeno, tudi strop je dodelan in že tudi krijejo streho. Tesarsko delo je celo povoljno izvršil domačin J. Sitar, to je isti vrli narodnjak, ki je dne 30. oktobra 1904 za „Narodno šolo“ daroval prvi dar. Hvala Bogu, stavba stoji! Ni še zavsem dodelana, pa da le stoji. Še preden mine leto, bode zavsem zgotovljena in tudi že otvorena, če nas blagi dobrotniki še zanaprej tako podpirajo, kakor so nas podpirali do sedaj.

Matej Ražun.

Št. Jakob v Rožu. (Protest.) Mi nemčurji, nemškutarji in Štajercijanci, kar nas je pod šentjakobskim zvonom, odločno protestiramo proti temu, da nas že Nemci tako prezirajo. V nedeljo, dne 17. nov., bi imeli priti k nam beljaški „turnarji“, da bi upili po Št. Jakobu „heil“ in nam dali novega poguma v našem boju zoper slovensko stvar. Nova „Narodna šola“ je že pod streho, umevno torej, da nam je srce že začelo uhajati v hlače. Zato smo se že veselili prihoda beljaških bismarkovcev in jih težko pričakovali; toda čujte in strmite: Pokazali so nam fige; niso prišli! Taka je toraj toliko hvaljena „Deutsche Treue“! Vse je že bilo pripravljeno. Kakor nevesta željno pričakuje ženina, je hrepenela naša „milostljiva“ po nemških turnarjih, natakarija na pošti je bila izredno prav po mestno oblečena, mize smo že znosili iz salona v pivno sobo, poiskali smo si že par tujih natakarij, in še marsikaj drugega smo že imeli pripravljeno — vse zastopnik. In pošteni Slovenci se nam nemčurjem zato še posmehujejo! To je hudo. Mi za Nemce delamo, mi smo njim na ljubo izdali svoj materni jezik in nemškutarimo, kar le moremo, mi jim pomagamo zatirati slovenščino, pobijamo po noči slovenske kašipote, in ti Nemci, katerim tako služimo, so pozabili na nas! Vse kar v Št. Jakobu po nemčursko „leze in gre“, mora proti temu, da nas naši zunanji zavezniki tako zanemarjajo, prav odločno protestirati. Ljubi „Mir“! Natisni ti ta naš protest. Mi se čutimo preveč užaljene. „Fit got.“

Št. Jakobski nemškutarija.

V Bačah. (Vprašanje.) Kdaj smejo davkoplačevalci šolo zase zidati?

Odlok deželne vlade od 4. maja 1889 pravi: § 1. Javna šola se mora povsod tam zidati, kjer prebiva v eni vasi ali v več v okolici ene ure ležečih vaseh, seliščih ali na samem stoječih

hišah skupaj skoz pet let poprečno 40 otrok, ki morajo v več nego 4 kilometrov oddaljeno šolo hoditi. (§ 59 drž. zak. 14. maja 1869.)

§ 2. Kjer v tej oddaljenosti krajevne razmere perijodično ali trajno dohod k šoli otežujejo, se mora podučitelj take šole na pripravno postajo vsaj neugodne letne čase izpostaviti ali v najhujšem slučaju najmanj trikrat v tednu k ekskurendo-pouku na tako postajo odpošljati.

Ekspozitura (podružnica) ali ekskurendo-postaja sta del šole, na kateri je nastavljen dotični učitelj.

§ 3. Kakor hitro dovolijo sredstva onega, ki ima tako šolo postaviti in vzdrževati, se mora ekspozitura ali ekskurendo-postaja s samostalno šolo nadomestiti.

Blatograd. (Požar.) Iv. Lindnerju v Blatogradu je zjutraj dne 20. t. m. pogorela šupa za seno. Poslopje in 160 metercentov sena je popolnoma zgorelo. Posestnik je bil za vse primerno zavarovan in ne trpi posebne škode. Ogenj je bil bržkone po hudobiji poddejan. Treba bi pač bilo, da bi se razni potepači spravili strani, sicer kmalu noben posestnik ne bo več varen ognja.

Iz Ukov. Več občinskih odbornikov govori, da, ako bi se pripoznalo vzdrževanje soseskinih potov soseski in soseskinem odboru, bi bili Ukljani oškodovani, kajti Ziljani in c. kr. oskrbnitvo državnih gozdov v Trbižu bi zabranili plačevanje doklad za vzdrževanje teh potov in Ukljani bi morali večje doklade plačevati. Ti možje tudi trdijo, da jim je to nezmisljivo župan povedal, in da je ta samo zavoljo tega vzroka proti prepustitvi potov soseskinemu odboru. Če je župan res to govoril in s tem med občinskimi odborniki proti soseskinemu odboru propagando delal, smo pač primorani našim kmetom oziroma vsem gospodarjem v Ukvah stvar pojasniti. Leta 1899 se je c. kr. oskrbnitvo v Trbižu pritožilo na deželni odbor proti proračunu ukovske soseske za leto 1899 v zadevi vzdrževanja soseskinih potov. Z odlokom od 14. decembra 1900, št. 17.823, je deželni odbor odločil, da imajo za vzdrževanje javnih soseskinih potov v katastralni občini Ukve vsi davkoplačevalci katastralne občine Ukve direktnega davka doklado plačevati. Za ukovsko planino so pa dolžni samo tisti posestniki skrbeti, kateri imajo do planine pravico, to je 115 gospodarjev. Po tem je razvidno, da je govor nekkih možakarjev samo farbanje. Ali nekaj se nam pa vendar čudno zdi, in namreč to, da naši odborniki od ene do druge občinske seje pozabijo, kaj so v odboru sklepali — in da odloka od deželnega odbora od 14. dec. 1900 ne poznajo. — Gododje, malo manj verjeti, in ako razumete, malo več se za svoje dolžnosti, ki ste jih od Ovčanov pri volitvi nase vzeli, brigati, bi vam bolj stalo, kakor pa, da može farbate, ki so modrejši od vas. To vam pove Urhču Joz, ki je menda županu za križec pripomagal.

Društveno gibanje.

Velikovec. Društvo „Lipa“ priredi dne 8. decembra v „Narodnem domu“ v Velikovcu ob pol štirih popoldne svoje mesečno zborovanje. Govor bo o feldmaršalu Radeckiju. Z zborovanjem v zvezi bo tudi „Miklavžev večer“, ki bo zborovalcem v zabavo. Prišel bo „Miklavž“ in morebiti še tudi kdo drugi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Doberlavas. Izobraževalno društvo priredi na praznik brezmadežnega spočetja device Marije, dne 8. dec., popoldne po blagoslovu svoj mesečni shod z govori, petjem in tamburanjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Št. Štefan. Krščansko soc. ljudsko društvo za Vobre, Št. Štefan in okolico priredi v nedeljo, dne 1. decembra 1907, v Št. Štefanu svoje mesečno zborovanje. Predavalo se bode: 1. Avstro-ogrsko nagodba (č. g. Bauman). 2. Boj proti alkoholu (č. g. R. Rotter). 3. Šaljiv govor in skioptične predstave. 4. Slučajnosti. Dolžnost vsakega uda je, se zborovanja udeležiti. Odbor.

Državni zbor.

Za kmetško gospodarstvo.

V državnem zboru se je za kmetško gospodarstvo z veliko odločnostjo postavil zoper socialne demokrate novi poljedelski minister Ebenhoch.

Uvažanje mesa iz tujine.

Socijalni demokrati terjajo, da se dovoli uvažati meso iz Amerike. Minister pa je opominjal na zdravstvene pomisleke bodisi za človeško zdravje, bodisi za živino, ker se po mesu lahko pripravi v državo kaka živalska bolezen. Ameriško meso bi v Avstriji stalo 176 do 172 vin. za kilogram zadnjega, 123 do 124 vin. prednjega

mesa; v veliki prodajalni (Grossmarkthalle) pa je bila cena za boljše meso 184 do 188 vin., za prednje 160 do 164 vin. Res je meso drago, temu pa niso posestniki krivi, marveč razmere na trgu.

Colnino hočejo znižati.

Socijalni demokrati hočejo odpraviti ali vsaj znižati colnino, ki se mora zdaj plačevati, če kdo hoče uvažati žito v našo državo. Če bi to ne bilo mogoče, terjali so, naj se prepove izvažati krmo. Minister je odgovoril, da je po čl. 8 coltarifa taka prepoved le tedaj mogoča, ako je letina v vsi državi izredno slaba, to pa letos ni. Le na Tirolskem, Primorskem in v Bukovini ter deloma tudi na Moravskem primanjkuje krme. Za te kraje je vlada dovolila podpor in znižanih vozni cen. Žitne cene so pa tudi drugod take, da nam ne bi pomagalo nič, če bi tudi colnino odpravili. Vlada se pa peča z vprašanjem, ali bi ne bilo mogoče določiti tarife za najpotrebnejša živila.

Kolektivizem.

Socijalni demokrati stavili so tudi celo vrsto predlogov, ki nameravajo očitno kolektivno gospodarstvo, to je, vzeti posameznikom last zemlje in posestva izročiti skupnosti, da bi bila last vseh. Minister je odgovoril, da je tako skupno gospodarstvo le sanjarjenje. Kdo pa bi potem delal, kdo štedil in zbiral, lenuhi bi uživali, kar so pridni pridelali. Kmetom se mora pustiti privatna last zemljišč, sicer se pokončata država in družba sploh.

Uvažanje živine iz Ruske in Rumunije.

Prepovedi, ki brani uvažanje živine iz Ruske in Rumunije, se veliko nasprotuje od delavcev. Minister je odločno izrazil, da on nikdar ne bo dovolil, da se ta prepoved odpravi.

Kmetijstvo in tovarne.

Kmetijstvo, dejal je minister, ima dvojen namen: Ono mora dajati ljudem živila in tovarnam material za delo, zato je treba v državi obeh, treba je kmetov, treba industrije, oboje spada vkup in si ne sme nasprotovati. Velika nesreča bi bila za Avstrijo, če bi se skrbelo le za eno izmed obeh. Tem večja pa ko je industrija, tem bolj potrebujemo cvetočega poljedelstva, ki zamore ob časih kriz vzdržati tovarne. Zdrava industrija se mora naslanjati na kmetijstvo, in industrija brez kmetijstva ni trajno sploh mogoča. Zato je treba z vso močjo skrbeti za kmetijsko gospodarstvo. Treba je zboljšavati zemljiča, treba posušiti blata, navajati na suha polja vodo, treba povzdigniti živinorejo, treba ustanavljati živinorejska društva, treba skrbeti za planinske pašnike. Treba razvijati zavarovanje kmetijske lasti: živine, poljskih pridelkov, posebno zavarovanje zoper točo, in umestno bi bilo, da vse zavarovanje prevzame država. Treba kmetijski mladini gospodarskega pouka v šoli; v vsem tem smo zaostali. Ni mogoče, vsega dovoliti, kar se želi ali prosa, a uradništvo se mora zavedati, da je dolžnost uradnikov, ljudstvu služiti, in skrbeti se mora, da bodo razmere med kmeti in uradniki postale bolj prijazne. Ljudstvo ni za uradnike na svetu, pač pa so uradniki za ljudstvo v službi!

Narodne stvari.

Sloga jači. Na Jesenicah so se zdaj nasproti Nemcem po dolgem boju združile slovenski stranki, krščansko-socijalna in narodno-napredna. Nemci so si zasnovali za občino svojo gospodarsko stranko, s katero so se bili zvezali slovenski krščansko-socijalci o priložnosti občinskih volitev, pozneje pa so se z Nemci zvezali slovenski liberalci. Ker so pa sedaj Nemci terjali zase župana in tajnika, združili ste se slovenski stranki in bržkone pride raditega do novih občinskih volitev.

Političen pregled.

Državni zbor. Državni zbor se resno bori z vzroki sedanje draginje; poroča se celo, da nameravajo napraviti žitno banko. Mislijo, da bi taka banka mogla stopiti v dotiko z zadrugami in z večjimi producenti, da bi mogla s primerno ceno žito nakupiti, oziroma dati na žito posojil in da bi tako vplivala na redne cene. Na ta način bi se odstranila trgovina in bi se omejilo žitno odušstvo. V zvezi s tem načrtom je nameravana osrednja zadružna blagajna (Zentralgenossenschaftskassa), ki bi izdajala tudi svoje vrednostne papirje.

Nemci pozdravljajo ta projekt tudi zaradi tega, ker upajo, da bi se v takem skupnem delovanju zopet združile in razumele vse narodnosti. Nam, ki poznamo delovanje za drug v žitnem prometu, se ta načrt zdi neizved-

ljiv. O draginji toži ljudstvo v mestu; če se hoče s tako organizacijo cena znižati, bodejo kmetje ugovarjali zelo odločno. Žitni trgovec ni vzrok dragih cen, o žitnem odušstvu je težko govoriti, trgovec zasluži pri vagonu včasih le 10 K, le v slučaju, če ima srečen sklep, zasluži tudi več, a včasih tudi kaj izgubi. In cene vendar Avstrija sama ne more določevati, določuje jih svetovni trg. Vsekako bomo misel pazljivo zasledovali. Edino sredstvo proti draginji je: Pomagajte kmetom, da se jim gospodarstvo primerno razvije, skrbite, da jim ostanejo posli in ne bo manjkalo cenih živil.

Gospodarske stvari.

Socijalni demokrati napadajo kmetijski stan.

V državnem zboru napadli so socijalni demokrati kmete, češ, da so le ti krivi sedanje draginje. Na ta napad se jim je odgovorilo od krščanskih poslancev:

1. Iz tržnih cen se razvidi, da kup živine pada, znano je pa, da meso v mestih ni postalo cenejše. Kdo je potem kriv draginje?

2. Delavci tožijo, da se je tudi mleko podražilo; ali kmet v domačih mlekarnah dobi za mleko le 14 vinarjev, v mestu pa stane mleko 26 vinarjev.

3. Ko se je v nižjeavstrijskem deželnem zboru posvetovalo o pametni lovski postavi, rekli so socijalni demokrati, da so taki predlogi le demagogični, da se po njih le zapeljuje ljudstvo.

4. Socijalni demokratje so v nižjeavstrijskem deželnem zboru glasovali zoper vsaki predlog, ki je imel namen, podpirati kmetijsko gospodarstvo.

5. Socijaldemokratski časnik „Arbeiter-Ztg.“ napada krščansko-socijalno stranko, češ, da preveč podpor dovoljuje kmetiskemu gospodarstvu. Pisal je list: „Kako dolgo pa si bodo dali Dunajčani dopasti, da se z njihovim denarjem futrajo kmetje?“

6. V Ebreichsdorfu vzdrževala je do zdaj občina svoje občinske junce, kar je bilo gotovo v prid vsakemu, tudi najmanjšemu lastniku goveje živine. Pri občinskih volitvah so dobili soc. demokratje večino, in zdaj so predlagali, da občina naj junce ne vzdržuje več.

7. V raznih občinah, kjer so prišli soc. demokratje v občinsko zastopstvo, so predlagali, da se pašniki, kjer so lahko pasli tudi ubožni svojo kravo ali kozo, prodajo ali dajo v najem.

8. Ljudem se jemlje ljubezen do domače zemlje. Če gredo vsi v mesto — potem ne more priti v mesta dosti kruha — ker na deželi ni več dosti ljudi, ki bi ga pridelovali. Socijalni demokrati Pernersdorfer in Ellenbogen in Zajc ne bodo hodili v planine služiti.

9. Socijaldemokratski spisi se delijo kupoma kmetiskim poslom, ki posle hujskajo zoper posestnika! V Gradcu se tiska veliko takih brošur.

Zato je pa treba, da tudi posestniki ne gledajo mirno na to gibanje, treba se je združiti v krščanskih društvih, treba se braniti soc. demokracije in tiste gospode, ki pri nas rdečkarijo seje.

Tržne cene.

Na Dunaju.	
Pšenica	K 12'25
rž	„ 12—
ječmen	„ 8'30
ječmen za pivovarne	„ 10—
koruza	„ 7'40— 8'25
oves	„ 8'45
slama	„ 2'50
seno	„ 8—
otava	„ 6'50— 7—
detelja (krma)	„ 8'50— 9'50
fižol	„ 10'00— 11—
deteljno seme	„ 65

To so cene, kakor se na Dunaju v vagonih kupuje, ne pa cene, ki jih tam more dobiti posestnik. Naše cene so različne: druga je cena če Koroška sama žito kupuje, druga, če izvažamo

Največja modrost matere pokaže se v pravem hranjenju otrok z otročjo moko „Kufek“, priporočeno od prvih avtoritet na znanstvenem polju. Ta moka javlja se pri hrani zdravih in posebno tudi pri na črevesju obolelih dojenčkah in starejših otrocih tako izvrstno, da jo povsodi radi odjemljejo in priporočajo. „Der Säugling“, jako poučna knjiga, se dobi brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeku, Dunaj I.

Priden učenec,

kateri se more mizarstva in tesarstva naučiti, se sprejme. — Več pove **Tomaž Wurzer**, tesarški mojster, Vrba ob jezeru.

PROF. PAWLOW

pripozna

na podlagi najnatančnejše poizvedbe, da je zdravi tek najboljši oživljavec izločevalnih želodčnih živcev. Za pospeševanje teka, okrepitev želodca in za olajšanje želodčnih bolečin se odlikujejo najbolj prave **Bradyjeve želodčne kapljice**. One pospešujejo prebavljanje in jedičnost, odstranijo truplu škodljivo napenjanje, preobilno napravo kisline, zaprtje, želodčne bolečine in druga oviranja prebavljanja.

Kapljice se dobivajo v lekarnah. **C. Brady, lekarnar, Dunaj, I.**, Fleischmarkt 1/885, razpošilja 6 steklenic po K 5—, 3 dvojnate steklenice pa po K 4'80 poštne prosto.

Na prodaj je malo posestvo,

ki meri 25 oralov (johov). Črnega lesa je 8 oralov, trdega 7, travnikov 1½ oral, pohištvo v dobrem stanu, voda pri hiši. Cena je 6400 kron. Naslov: **Verinc**, v Malih Djekšah, pošta Ruda pri Velikovu.

Služba organista in cerkovnika

v Št. Lenartu pri sedmih studencih se odda z novim letom 1908. Letnih dohodkov je 650 do 750 kron in prosto stanovanje. Prošnje, podprte s pričevalom npravnosti in sposobnosti od domačega župnijskega urada naj se pošljejo: **Župnijskemu uradu v Št. Lenartu pri sedmih studencih**, pošta Riegersdorf-Rekarjaves, Koroško. **Fr. Bergman**, župnik.

Prva največja tvrdka te stroke

priporoča svoje modno in manufakturno blago po cenah brez konkurence na drobno in na debelo. Zaradi velike zaloge ostanejo stare cene, akoravno je blago veliko dražje postalo in so se po vseh krajih cene zelo podražile.

➡ Vsi uslužbenci znajo slovenski. ➡

Anton Renko, lastnik trgovine.

Celovec, Novi trg, vogel Kramarjeve ulice, pri „detelji“ (Kleblattl).

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. ap. veličanstva.

XXXVIII. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrodelne namene tustranske državne polovice.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.389 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 512.980 kron.

Glavni dobitek iznaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklieno dne 19. decembra 1907.

➡ Ena srečka stane 4 krone. ➡

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzozajvnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov. Oddelek za državno loterijo.

Matija Russling

Šent-Vid ob Glini, Koroško

dobavlja

vse glasbene instrumente

najsolidnejše izdelane, ob polnem poroštvo za najčistejše uglašanje, po najnižjih cenah:

Gosli, kitare, mandoline citre itd. Strune le najboljše vrste. Akordne harmonike na meh. Velika zaloga glasbil za harmonike za svojeručno vstavo. Cenik na zahtevo brezplačno.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v **Velikovecu** je vpeljala amortizacijo posojil. Z obrestmi vred plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno $5\frac{1}{2}\%$ izposojenega kapitala. Na ta način se izplača ves dolg v 47 in $\frac{1}{2}$ leta.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Steckenpferd- Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmanna in dr., Draždane in Dečin ob L., je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča priznanja, najboljša učinkujoča lečilna milo za pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in rožicaste polti. — Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Prva kranjska pošiljateljstva trgovina

R. Miklauc, Ljubljana

priporoča

tovarniško zalogo blaga za moške in ženske obleke.

Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Tvrdba obstoji blizu 40 let.

Pošilja se zanesljivo dobro blago.

MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja, krmilno varstveno sredstvo, se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalci ga primeša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Pozor!

Pozor!

Podpisani priporoča doma žgane pristne pi-jače, kakor:

Brinjevec liter po K 2:40
Slivovec, šest let star. " " " 2:20
Vinsko žganje (Weingeleger) " " " 1:60
Kislec (Säuerling), sadno žganje " " " 1:40
in pošilja do 5 kilogramov po pošti, večje partije po dogovoru.

Egid Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

Postavno zavarovano. Vsako ponarejanje kaznivo!

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
von
A. Thierry in Pregrada
bei Rabatz-Sauerbrunn.

Edino pristen je Thierry-jev balsam

z zeleno znamko „redovnica“. Cena: 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaskom K 5.—

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem se tako starih ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinami vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3:60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi pri Rogški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Vinarska zadruga „Kletarstvo pri Pobegih“

poleg Kopra v Istri

naznanja p. n. gg. trgovcem z vinom, gostilničarjem, krčmarjem in zasebnikom, da je letos napravila 700 hektolitrov zajamčeno pristnega in izbornega vina; in sicer 500 hektolitrov črnega, oziroma rdečega namiznega in 200 hektolitrov belega. Imamo v zalogi še prilično 100 hektolitrov starega burgundea in namiznega rdečega vina. Naše vino je pripravljeno na racijonen način ter po najnovejšem vzoru. Za pristnost istega jamči zadruga.

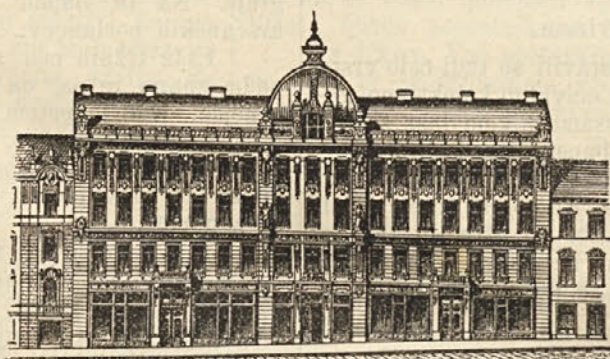
Cenik in vzorce stavimo na razpolago.

Stanje

hranilnih vlog:
nad 23.000.000 K.

Rezervni

zaklad:
nad 800.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

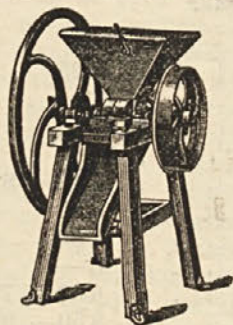
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Patentovane mline za debelo moko

s ploščami za mletev;

mline za debelo moko z jeklenimi valjarji za različno zrnato sadovje in druge pridelke; stroje za pripravljane krme, rezanice, rezalnice za repo, parnice za krmo, sesalke za gnojnico itd.

izdeluje in prodaja

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par,

Dunaj, II., Taborstrasse 71.

Ilustrovan cenik zastoj.

Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

$4\frac{1}{2}\%$

od dne vloge do dne vzdiga.

➔ Kolodvorska cesta št. 27. ➔

Zamenjava in eskomptuje

izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

➔ Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila. ➔

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spletju.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.